

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

PIK LV. Ч. 180. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, вівторок, 5-го серпня 1947.

No. 180. JERSEY CITY and NEW YORK, Tuesday, August 5, 1947.

VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ. Tel. „Свобода“: BERGEN 4-0232. — Tel. У. Н. Союз: BERGEN 4-1016. THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

АРМІЯ МАЄ ГОТОВІ ПІДЗЕМНІ ПЕЧЕРИ ДЛЯ ПРИМІЩЕННЯ ВОЄННОГО ПРОМИСЛУ

Вашингтон, 3 серпня. — Секретар війни Кенет С. Роял виявив, що його департамент розуміє значення воєнної продукції й тому уряд узяв під свою контроль 131 фабрик, щоб бути готовим на небезпеку. Кошти оперування таких фабрик досягли суми 3,500,000,000. Роял пригадав, що в минулому американська воєнна продукція перевищала всі інші нації й тому могла дати поміч до вигри у війні. Одначе в новітній війні Америка не буде мати часу на мобілізацію промислу, тому мусять уже тепер бути готовою відбити напад наїзника кожного часу. Воєнний департамент готовий до воєнної продукції, а для її захисту зробив перегляд природних підземних печер і вгаслих шахт, у ндрах яких буде приміщений згаданий промисл. Окрему увагу присвячено на підземне приміщення атомових заводів і на винайдення для них приміщення призначено \$150,000. На подібне розслідування підземних печер в Європі команда армії й маринарка вислала своїх знавців.

ТРИ БІЛЬЙОНИ НА СКЛАДЕННЯ СИСТЕМИ ШЛЯХІВ.

Вашингтон. — Агенція Федеральних Робіт оприлюднила звіт з праці над складенням одної системи шляхів на цілий край. Мають бути злучені усі існуючі шляхи в одну міждержавну систему коштом трьох більйонів доларів. Система шляхів уможливить як найшвидший переїзд зі сходу на захід і з півночі на південь, а крім цього ще наскізь цілого краю. Такі шляхи дають 37,681,000 миль. Крім цього будуть ще проведені шляхи для сполуки 182 великих міст на довжину 2,319,000 миль. У більшості міст будуть будувати шляхи на ставках, щоб ними можна швидко перемістити до інших міст.

АТОМОВА СИЛА ДЛЯ ЗДОРОВ'Я ЛЮДЕЙ.

Вашингтон. — Секція ісоотопів при Юнайтед Стейтс Атомик Енерджі Комішен оприлюднила перший звіт з виробу ісоотопів впродовж першого року для медичного, промислового і хліборобського вжитку. Секція твердить, що цей ужиток в будучності буде безмежний. Докищо вислано ісоотопи до Клінтон Лабораторій в Оук Ридж, Тенн. до Барнард Інституту Шкірних Недуг у Ст. Луїс для лікування недуги рака і до 170 менших установ в 92 місцевостях. У стейті Нью Йорк 25 навкових інститутів дістали ісоотопи.

РОДИНА РУЗВЕЛТІВ ВИМІШАНА У ВОЄННІ КОНТРАКТИ.

Вашингтон. — Другий син президента Рузвелта, Еліот, добровільно зголосився свідчити перед сенатською підкомісією, що просліджує воєнні контракти. Еліотові закидають, що він забавлявся коштом Гаверда Гюза, який був підприємцем будови літаків і дістав контракт на будову коштом \$22,000,000, хоч проти такої будови заявили шість адміралів. Еліот мав впливати на батька, президента Рузвелта, щоб такі будувати літаки для масового перевозу війська до Німеччини, хоч адмірали твердили, що це неможливе. Слідство веде сенатська комісія, якої головою є сен. Овен Брустер, з Мейн. Ціллю слідства є дійти до правди, чи при наданні контракту Гюзові були якісь надужиття. Деякі щоденники зводять це слідство до партійних й особистих поракунків між великими промисловцями. Навіть сен. Брустера втягнуто в цей круговорот і тому він заявив, що добровільно стане на свідка в підкомісії, зрозумівши наперед з сенатської недоторканості.

ВТРАТИЛИ НАДІЮ НА ЗГОДУ В ФОРДА.

Дітройт. — Між автомобілевою юнією і підприємством Форда не дійшло до порозуміння на недільній конференції в справі наладнання спору й тому втрачено надію, щоб можна було заповалодити спір в понеділок 4 серпня. Йде про призначення пенсійного плану для робітників і про недопущення в нових контракти до постанови, що юнія буде відповідальна за шкоди, які вийдуть для підприємства, коли б так юнія вийшла на незакопний страйк. Тому, що Най-вищий Суд рішив був, що знехтування закону не може входити в контракт, панує загальна опінія, що не владсться знайти способу обійти постанов нового робітничого закону Тефта Гартлі, який входить в життя за три тижні.

КЛОПОТИ З ІМІГРАНТАМИ З ПОРТО РІКА.

Нью Йорк. — Недостача мешкань викликала кризу в імміграції з Порто Ріка, звідки прибувають свіжі іммігранти тисячами до Нью Йорку. Є окремі летувські підприємства, які цією справою займаються. Мешканці Порто Ріка вважаються за громадян Злучених Держав, отже на ділі нема правної підстави не допускати їх до Америки.

„Мусимо грати в отверті карти з Росією“ — Ітон

Під повищим наголовком помістив у серпневім виданні літературного магазину „Америка“ статтю Чарлз Ітон, голова комітету закордонних відносин у палаті репрезентантів. У ній визнає конгресмен до ставлення опору проти нечесті, якої зазнає Америка від безупинного поштуркування з боку Росії „брутальною й безоглядною нацією“. Він твердить, що нема як даліще легковажити росіяни, бо їх є тільки, як мурашок. Війна минула, ми не маємо ніяких зобов'язань супроти Росії й тому час отворити очі на затії, яких допускається Росія чи то в Об'єднаних Державах, чи хоч би в нашому краю. Світогляду комуністичної Росії ніяк не можна погодити з нашим демократичним світоглядом, тому наша демократія не може погодитися з російською тиранією. Світ це може бути на-пів свободний а на-пів в неволі. Треба з Росією заіграти в отверту гру, а коли неможна буде спинити її походу, треба нам бути готовим до війни — твердить голова кангресової комісії закордонних відносин.

ПРИХАЛО ДВАДЦЯТЬ НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ.

Нью Йорк, 3 серпня. — Кораблем Марін Флешер прибуло 500 нових іммігрантів із скитальщини, між ними 20 українців, які були на скитальщині в Німеччині й Австрії. Вони приїхали під опікою Нешенеа Кетолік Велфер Конференс і їх негайно відіслано до місць, звідки вони дістали афідевити. Між ними були люди, що поїхали до Шікаго, Дітройту, до Пінсбурга, Філадельфії, Нью Йорку, стейту Конетикат і Нью Джерзі. Це переважно люди в силі віку. Є теж кількоро дітей і двоє старших. Деякі з них виглядають недожвавлені, одначе всі тримаються бадьоро.

Советський Союз пригтовляється до нової світової війни

ЗІЗНАННЯ ЗВІЛЬНЕНИХ ПОЛОНЕНИХ НІМЦІВ ПРО СОВЕТСЬКУ ВОЄННУ ПІДГОТОВКУ ЗА УРАЛЕМ.

Виголоджені німці оповідають про жахливі відносини в Советському Союзі. Берлін, 3 серпня. — Американське військове управління сьогодні офіційно повідомило, що звільнені зі советського полону німці вертаються до такої міри виголоджені і знесителі, що багато з них вже ніколи не будуть спроможні до праці. Всіх їх американці примішують в окремих таборах, або дома та дають їм допомогу, щоб вдержати їх при житті. Після двох років советського полону та праці в советських таборах більшовики звільнили полонених німців тільки тоді, як вони вже цілком нездатні не тільки до праці, але й до життя. В американську зону вертається зі Советів тепер пересічно по 1,500 німців тиждень. Вони однозгідно стверджують, що Совети за Уралом нагромаджують величезний військовий матеріал та гарячково пригтовляються до третьої світової війни проти „фашистського капіталізму“. Звільнені зі советської армії вояки включилися негайно у воєнну індустрію за Уралом. Американські вчені повідомляють, що 10 процент повернутих зі советського полону німців треба було відразу примістити по лікарнях. При цьому вони стверджують, що їхнє щоденне харчування не було багатим гірше від того, що його має кожний „дільний“ громадянин Советського Союзу.

Відень, 3 серпня. — В останньому часі Совети почали звільняти зі свого полону бунтарів австрійських і малярських вояків. Всі ці бунтарі воєнно-полонені в Советах однозгідно стверджують, що не тільки вони, як воєнно-полонені, але й весь советський народ переживає справжнє пекло на землі. Вони стверджують, що половина советського населення працює для НКВД — тайної поліції та шигує другу половину населення. Совети створили таке економічне положення, що хто хоче вижити, мусить мати щонебудь до діла з орною торгівлею. Це з черги доконче мусить привести до „зустрічі“ з НКВД і у висліді до можливості скористати з „ласки“ нового советського закону і не бути розстріляним, тільки засланним на примусові підкасові роботи. Кожний советський громадянин є сьогодні кандидатом на каторгу і кожний з остраху м дождає своєї черги. Теж звільнені зі советського полону австрійці і маляри стверджують однозгідно гарячково підготовку Советського Союзу до війни.

НІМЕЦЬКА АРМІЯ В СОВЕТСЬКОМУ СОЮЗІ.

СОВЕТИ ВИШКОЛЮЮТЬ 36 НІМЕЦЬКИХ ДИВІЗІЙ, З ТОГО 18 ПАНЦЕРНИХ

Париж, 30. липня. — Через советську злізну заслону проредерили довірочні інформації, що більшовики організували величезну німецьку армію, яка нараховує 36 дивізій, з того 18 дивізій панцерних. Деякі з цих дивізій ще мають зброю і танки, якими боролися проти більшовиків. Початок цієї армії сягає ще до відомого „німецького визвольного комітету“ маршала Павлюса після його поразки під Сталіноградом. Опісля цей комітет переіменовано на „військовий комітет для відновлення Німеччини“. Армію змобілізовано з німецьких воєнно-полонених, змушувачи їх до того зменшуванням харчових приділів для тих, які відмовлялися. Сам маршал Павлюс мав бути поважно хворий на туберкульозу, натомість велику активність розгортає ген. Зайдліц, що має велике довіря Кремля та советських військових кол. Офіційним командан-ом нової німецької армії в Советях має бути яийсь ген. Вагнер, а важливу ролю грає теж ген. Шюрнер. Нова советсько-нацистська німецька армія має бути сконцентрована в чотирьох місцях: в районі озера Ладога, біля Ленінграду, в районі Мінська та на Крими. Кожна дивізія має назву німецького міста, або провінції. Наприклад, в Семферополі стационує т. з. Панцерна Дивізія Мюнхен. Звертається увагу, що в Советському Союзі, за дуже малими початковими винятками, майже не було судових процесів проти нацистських воєнних злочинців.

СОВЕТИ ОБСТОЮЮТЬ ПРАВО ВЕТА В ЯПОНСЬКІЙ СПРАВІ.

АМЕРИКА ВИКИДАЄ СОВЕТСЬКИЙ ПЛАН МИРОВОГО ДОГОВОРУ З ЯПОНИЕЮ.

Москва, 3 серпня. (ЮП). — Орган комуністичної партії „Правда“, помістила сьогодні статтю свого політичного редактора Леонтієва, в якій обстоюється советське домагання права вета (спротиву) в японській справі, базуючи його на „приступленні Советського Союзу до війни та світлїх перемогах советської армії, що змусили японців до капітуляції“. В американських коментарях підкреслюється, що Советський Союз приступив до війни з Японією вже тоді, як ця країна була переможена й не тільки не причинилася до капітуляції Японії, але навпаки, ще на довго перед закінченням війни саботував японські намагання капітулювати перед американцями, відмовляючись від посередництва, згідно не передаючи Америці японських побажань капітуляції.

Вашингтон, 3 серпня. (АП). — Представники департаменту стейту повідомили сьогодні, що уряд Злучених Держав рішив відкинути советську проти-пропозицію в справі мирного договору з Японією. Америка пропонувала конференцію 11 країн, що брали участь у війні з Японією, Совети, натомість відкинули американську пропозицію та видвинули свою, домагаючись віддати цю справу Раді закордонних міністрів чотирьох потуг зі задержанням права спротиву кожною з них. Після відкинення советської проти-пропозиції, Америка, по всяких правдоподібностях, здійснюватиме свій план без огляду на Советський Союз.

ДВІ НІМЕЦЬКІ ФАБРИКИ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗОНІ ВИРОБЛЯЛИ ЗБРОЮ ДЛЯ СОВЕТІВ.

Берлін, 2. серпня. — Виявилось, що дві німецькі фабрики в американській зоні Берліна виробляли воєнний матеріал для Советського Союзу. Заарештовано німецьких директорів фабрик і ціла справа опиниться в Контрольний Раді Союзників.

ПРИПИНЕННЯ ВОЄННИХ ДІЙ В ІНДОНЕЗІЇ

ПЕРША БІЛЬША ПЕРЕМОГА О. Д. В СПРАВІ МИРА.

Голланді й Індонезії послухали заклик О. Д.

Батавія, Джава, 3 серпня (АП). — Обидві воюючі сторони в Індонезії, голанді й індонезії, повідомили сьогодні, що вони погоджуються на заклик Організації, Об'єднаних Держав та наказують своїм військам припинити воєнні дії. Діючий голандський генеральний губернатор Губертус Й. ван Моок видав доручення голандським військам припинити вогонь завтра опівночі. Уряд Індонезької республіки видав прокламацію за підписом прем'єра, в якій теж стверджується згоду припинити воєнні дії та почати переговори. Індонезці висловлюють тільки сумніви, чи їх наказ припинити воєнні дії дійде своєчасно до всіх військових частин з огляду на недостатку відповідного зв'язку. Існують ще тільки деякі розбіжності думок щодо посередництва в переговорах. Голандія погодилася на посередництво Злучених Держав Америки, натомість індонезці воліли б посередництво кількох держав. Перед переговорами ставиться ще цілий ряд вимог, наприклад, індонезці домагаються, щоб голандські війська були відкликані на позиції, на яких вони були 20 червня, отже перед початком воєнних дій. Голандці натомість сумніваються, чи індонезський уряд буде в стані перевести в життя наказ про припинення воєнних дій. Проте, прийняття заклику О. Д. обидвома воюючими сторонами вважається першим великим успіхом цієї міжнародної організації в справі миру.

ГОСПОДАРСЬКА КРИЗА В АНГЛІЇ.

Драстичні заходи уряду. В середу важлива прокламація прем'єра.

Лондон, 3 серпня. — Господарська криза в Англії дійшла до такого пункту, що вимагає негайної драстичної акції, не дожидаючи на свентуальну допомогу в рамках плану Маршала. В найближчу середу прем'єр Атлі зложить в цій справі декларацію, яку вважають найважливішою від часу проголошення війни в 1939 році. Заповідають цілий ряд драстичних заходів, насамперед повне припинення націоналізації поодиноких ділянок господарства, яку переводив лейбористський уряд, зменшення імпорту, скріплення раціоналізації і т. п.

ЕВРОПЕЙСЬКА КРИЗА ПРЕДМЕТОМ НАРАД

Париж, 3 серпня. — Завтра тут відбудуться важливі наради американських дипломатів в Європі, в справі зростаючої європейської кризи та потреб і можливостей американської допомоги. В нарадах візьмуть участь підсекретар стейту до економічних справ Вільям Л. Клейтон, що сьогодні прилетів в Лондон, де відбув наради з британським урядом, та американські амбасадори Люїс Доглес з Лондону, Джеферсон Кефері з Парижа та Роберт Д. Морфі, до радників при ген. Клеєві в Німеччині. Вони будуть в контакті з комітетами Конференції Європейської Співпраці в справі плану Маршала, розглянуть цілі критичного європейського положення та прокламат звідомлення урядові у Вашингтоні.

ДІМІТРОВ ПРО ПОЛОЖЕННЯ НА БАЛКАНАХ.

Білгород, Югославія, 3 серпня. — Болгарський прем'єр і колишній шеф Комінтерну Георгій Дімітров закінчив сьогодні свій побут в Югославії, де був гостем комуністичного диктатора Тіта. Вертаючись до Софії він заявив в потягу кореспондентам, що його відвідини принесли у висліді відповідний договір між обома країнами, який можна вважати за вступ до південно-слов'янської федерації. Окрему увагу Дімітров звернув на Грецію, заявляючи, що на Балканах так довго не буде миру, як довго в Греції не буде встановлений „демократичний уряд“.

РУМУНИ ВТІКАЮТЬ ДО ТУРЕЧЧИНИ.

Істамбул, Туреччина, 3 серпня (АП). — Турецька преса повідомляє, що сьогодні осів у військовій зоні Дарданелів румунський літак, на якому було трьох військових старшин і сім цивільних пасажирів. Одного пілота, який відмовлявся керувати літаком до Туреччини, вони вбили.

БЕЗНАДІЙНА СПРАВА МИРОВОГО ДОГОВОРУ З АВСТРІЄЮ.

Відень, 3 серпня. — Заступники міністрів закордонних справ чотирьох потуг, які мали за завдання підготувати мировий договір з Австрією, застрягли в безнадійній „мертвій точці“ з огляду на советське становище в справі т. зв. німецьких посліостей.

БАЛТИЧІ ВТІКАЮТЬ ДО ШВЕЦІЇ.

Штокгольм, Швеція, 3 серпня. — Балтійські втікачі в советській зоні Німеччини почали масово втікати до Швеції, після того як більшовики почали вилучувати їх та висилати на Сибір. Швеція погодилася дати їм право побуту, за винятком тих, які служили в німецькій армії.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-5852.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три цента.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МИРОВІ ЗУСИЛЛЯ АМЕРИКИ

Провідна ролія Злучених Держав Америки в післявоєнному світі була логічним наслідком другої світової війни та витвореного нею нового положення. Вже сама участь Америки у війні мала виключно одну мету: привернути мир у світі. Після війни Америка на кожному кроці змагала тільки до одного: зберегти мир. Советський Союз, натомість, що тільки з ласки та завдяки Америці та західним демократіям сам не заплатив смертю за свою злочинну дружбу з нацистською Німеччиною та імперіалістичною Японією, почав загарбувати для себе якнайбільше післявоєнних руйн і згарин, ставляючи рівночасно всілякі перешкоди на шляху до миру. Америка не тільки зрезигнувала зі своїх слухних претензій, на які мала б право як головний переможець, але ще й приносить далі жертви та доплачує астрономічні суми на відбудову навіть своїх вчорашніх ворогів, годую майже цілий світ, допомагає всіма силами і засобами, щоб тільки вдержати мир. Рішальна участь Америки в створенні Організації Об'єднаних Держав, ролія Америки в усіх післявоєнних конференціях, великодушне відношення до ворогів та доброзичливе до союзників, Доктрина Трумана, План Маршала, ціла американська внутрішня і закордонна політика має тільки одну мету: вдержати мир.

Довкруги мирних намагань Америки об'єдналися теж всі інші миролюбні народи і всі спільно хотіли б дати і свій вклад в побудовання тривкого миру, як і давали його в переможне закінчення війни. Єдина країна, яка докладає всіх зусиль, щоб цього миру не було, це Советський Союз.

В останніх днях на чолі світових подій висунулися дві справи: советське „вето“ проти американської резолюції в Раді Безпеки в справі Греції та непроголошена війна в Індонезії.

В Індонезії голландські війська розпочали акцію, щоб заставити Індонезійські власті респектувати і виконати постанови Шерібонського договору між обома країнами. Індонезія була свого часу головним „калібром“ у виступі Кремля, тоді за посередництвом свого слуги Дмитра Мануїльського, проти західних демократій. Яку роллю відіграли Совети в теперішньому конфлікті, докищо невідомо. Але конфлікт є фактом і Америка взяла на себе обов'язок посередничати в приверненні мира.

Некомуністична Греція була колькою в большевицькому боці вже від самого закінчення війни. Не Греція, як така, не Олімп і не грецькі гори та острови, але Греція, як стратегічна база та точка випаду для советського походу на „допомогу пролетарам всіх країн“, іменно на підбиття світу. Сьогодні вже ніхто не має сумніву, якими нитками шиті інциденти на кордонах Греції зі советськими сателітами; вони занадто грубі і червоні. Америка і в цьому випадку робить все можливе, щоб зберегти мир та забезпечити грецькому народові свободне виявлення волі. Але це не є ціллю Советського Союзу і в парі з дальшими атаками на Грецію советських сателітів, прийшло советське veto в Раді Безпеки проти американських намагань ці атаки припинити. У висліді грецький представник в Раді Безпеки заповів за порадою Америки, що будуть пороблені „інші заходи“ для встановлення миру. Не має сумніву, що в свій час вони будуть пороблені. Бо мир — це світове післанництво Америки.

Партійні місцеві правибори зі загальним значенням

Конгресмен Віто Маркантоніо зазнавав довгі літа неабиякого відзначення у своїй конгресовій окрузі в Нью Йорку. Він був поміщений на лісті кандидатів аж трьох партій, тобто: Демократичній, Республіканській і Американській Партії Праці. При минулих виборах до конгресу він дівав кандидатуру лише двох партій, а це Партія Праці і Демократична. Республіканська Партія поставила свого окремого кандидата, а за те, коли прийшов день голосування, хтось убив виборчого працівника цієї партії, Скоттороджія. Всякі признаки вказували, що це злочин, сповнений прихильниками Маркантоніо, однак поліція досі не має на це свідків. Звісно, що комуністи підтримували й тепер ще підтримують Маркантоніо за те, що він у конгресі в Вашингтоні все голосує по советській лінії. Маркантоніо під час свого довгого перебування в конгресі порів у таку силу, що його вибрали головою Американської Партії Праці, яка має значення в стейті Нью Йорк, а через те він міг наставляти кандидатів в кількох округах, де ця партія має силу.

Що більше: Маркантоніоєва партія насилу впишалася в окрузі організації самої Демократичної Партії і наставляла для демократів своїх кандидатів на партійних урядовців. Така аномалія мусіла вікніці отворити очі на небезпеку, що з Демократичної Партії вийдуть у майбутності конгресмени большевики, або хоч би лише прихильники большевиків. Тому Демократична Партія в Нью Йорку рішила перевести чистку в себе дома. Саме на вівторок 29. липня були назначені правибори на партійних урядовців та членів повітового комітету в Нью Йорку. Мар-

кантоніо із своїми партійними прихильниками і большевицькими попутчиками поробили всі можливі старання, щоб не допустити до вибору нікого з їхніх противників.

Минулими роками терор комуністичних большевиків був такий загальний, що мало хто з большевиків відважився кандидувати, а при самому голосуванні не можна було ставити ніякого опору Маркантонієвій машині. Та цього року сталося інакше. Посадник міста Вільям О'Двайер видав строгий наказ поліції не замикати очей на ніякі надужиття й потягати до відповідальності за терор. Серед таких засобів обережності переведено вибори і Маркантоніо програв у двох округах, тобто в 10 й 8, а затримав силу лише в 15-тій окрузі.

Хоч ці вибори були лише виборами на кандидатів в урядовців партії, то вони мають значення на будучий вислід справжніх виборів. Хто не є назначений кандидатом, той не може бути вибраним до партійного уряду чи комітету. Такі партійні вибори переводяться в стейті Нью Йорку під авторизацією стейтового уряду, отже мають за поруку правосильності.

Хто бере участь в житті американських партій, той розуміє, що уряд партії має великий вплив при настановлюванні кандидатів на конгресменив, асемблеменів і т. п. Загальною говолять тепер, що Маркантоніо, програвши правибори в Демократ. Партії, тратить під ногами ґрунт у Нью Йорку. Це вказує теж, що терористична поведінка комуністичних большевиків у Нью Йорку перевелася і до слова приходить правові сили посеред громадянства. Це є теж знак часу в цій Америці.

Микола Чубатий.

Україна проти України серед американських українців

В останніх днях червня перед американським конгресом з нагоди дебати над видатками для департаменту війни, визнавав також шеф штабу американської армії ген. Айзенгавер. Під час тих знань, на запит одного із членів конгресу, чи побільшені видатки на військові цілі потрібні та чи існує нині небезпека війни впродовж найближчих 12 місяців, ген. Айзенгавер відповів, що така можливість існує.

Така заява з уст так авторитетної особи американського військовика хіба достатньо свідчить про повагу міжнародного положення. Небезпека війни для Америки існує навіть в найближчій часі. Це саме для

американських українців повинно стати остерогою, що їм треба в таких напружених часах заховати всякі свої особисті амбіції та анімізії до десяти скритки, а думати тільки про створення солідарного фронту зверненого проти ворога Америки й України.

Це потрібне американським українцям, тим більше, що серед іміграції українського походження, на жаль назбиралося чимало червоного сміття. Тому нашим найближчим збірним обов'язком повинно бути вимести нашу власну хату та дати прибраній американській батьківщині елемент на сто відсотків надійний, що як частина американського грома-

дянства сповнив би у важкій хвилині для Америки свій громадянський обов'язок вірно і чесно, та з усіма героїчними зусиллями.

До внутрішньої солідарності, до внутрішнього замирення кличе нас повага хвилини ще й не тільки з огляду на наші обов'язки супроти американської батьківщини, але теж з огляду на добро землі наших батьків, дідів та прадідів — супроти України. Хіба ніхто не сумнівається, що справа визволення українського народу нині стисло пов'язана зі справою Америки та справою цілого демократичного людства. Здається, що немов наближається ця хвилина вирішення Шевченком, що Україна зможе при допомозі старого Вашингтона дістати свого рідного Вашингтона з його праведним законом. Здається, що такі часи надходять і вони можуть прийти під одною умовиною, що українці по всьому світу, і ці на рідних землях і ці громадяни Америки, Канади, Бразилії, Аргентини та других країн, зуміють видати зі себе демократичного провідника, українського Вашингтона.

На жаль це, що діється серед українців в Європі та це, що пробують робити тут за морем, захитує в людині віру, що українські люди в таку рішальну хвилину будуть спосібні видати зі себе Вашингтона, що приніс би в Україну праведний закон, справедливої національної та соціальної демократії.

Від місяців доходили тривожні вистки з моря, про внутрішню боротьбу поміж поодинокими групами української еміграції. В останній часі є немов признаки внутрішнього замирення в Європі, натомість на терені Америки починається розпалювання міжусобиць поміж братами одного, так важко досвідченого, народу.

Наш старий людина записує, що в давнину навіть в найважчі часи для України, боротьба поміж князями не уставляла. Не уставляла вона й тоді, коли половецькі пізніше татарва пљонували українську землю. Нерідко одні та другі партизани натрапляли на того самого ворога — наїзника, що був приневолений робити лад серед господарів землі, на смерть розсварених українців.

Хоча в році 1240-1241 через Україну пересунулася страшна навала татарська, що перемінила Україну в купу румовища, ще на свіжих попилах розгорілася боротьба за найбільше безпечний закуток України, за Галичину, поміж правним наслідником князем Данилом та чернігівським претендентом Ростиславом, який на додаток до того лиха спровадив на Галичину ще й мадярів.

Таке враження відноситься нині, коли читаєш нові публікації, що мають американським українцям вияснити отогидну для них справу спо-

Хочуть обмежити дохід кооперативів

Серед конгресменив появився рух за обмеженням свободи кооперативів. Цей рух підтримує Комітет Дрібних Бізнесовців у палаті репрезентантів. На його чолі стоїть конгресмен Волтер Плосер з Мизури, завзятий ворог кооперативів. На день 15 серпня назначене вже перше переслухання в комісії. Воно буде тривати до 25 серпня і матиме на цілі довести, що теперішні привилії, якими втішаються кооперативи, не оправдані. Зокрема мають сільські і бізнесові кооперативи великі податкові полекші, а це помагає кооперативам у конкуренції з капіталістичними компаніями і підприємствами. Коли переслухання в комісії буде покінчене, тоді найближча сесія конгресу відстане відповідний внесок для обмеження привиліїв кооперативів.

Змагання за обмеження кооперативів почали бізнесові ор-

ганізації вже давніше, однак влада ще досі опирається на традиції, що кооперативний рух це спосіб самопомочі робітників і загалом незасібних людей проти загрози великих підприємств. Противники кооперативного руху твердять, що ці спілки вже так високо розвинулися, що вони розпоряджують мільйонами капіталами й тому нема потреби трактувати їх як організацію бідних людей.

Після переслухання в конгресовій комісії поїде підкомісія на переслухання по різних стейтах. Бажаним було б, щоб громадяни, заінтересовані в кооперативній русі, слідили за реченнями, в яких будуть такі переслухання відбуватися і щоб були готові від себе скласти відповідне свідоцтво. Переслухання в Олбені, столиці стейту Нью Йорк, відбудеться 19. серпня.

ру поміж двома крилами європейських українських націоналістів: поміж так званими мельниківцями та бандерівцями. Публікації витягають старі, добре вже й так відомі обвинувачення та стараються таким способом розпалювати ненависть поміж дітьми одного народу та ще й на далекій американській землі.

Чули ми про обвинувачення в провокації під адресою відомих громадських діячів, тепер чуємо ми обвинувачення в братовбивстві знову під адресою відомих громадських діячів. Річ природна, що як там обвинувачення важко довести, так само важко довести обвинувачення других. На безсторонній розгляд справи треба би в першу чергу безсторонного суду, спокійної атмосфери та доступу до всіх можливих джерел судового доказу. Така річ могла б бути чесно зроблена тільки у вільній демократичній українській державі. Цього тепер зробити не можна, а тоді домагається від американських українців, щоб би вони вірили на слово одній чи другій стороні. А раз дійсного стану ніхто нині довести не всмі, то тоді вирішати питання латинської пословицею: „Куй боно“, на чий користь виходить в витяганні предмету сумної української распри ще й в такий поважний час в житті українського народу, коли треба думати насамперед про майбутнє.

Раз одна та друга сторона мають себе за патріотів української землі, так нехай глядять про добро української землі. У розпалюванні обостроних пристрастей нині абсолютно не заінтересована справа визволення України. Навпаки її добро вимагає повного втихомирення та принесення жертви зі своїх розпалених полі-

тичних пристрастей ради України і для України.

Читаючи публікації, повні жовчі та взаємної ненависті брата до брата, мимоволі вириваються з уст постороннього глядача слова такої конструктивної постаті в історії України, якою був на початку 12-го століття київський князь Володимир Мономах: „Не губити Землі Руської!“ Не губити своїми сварками та крамолами Землі Української, але думайте про її визволення. Так мусить сказати кожен українець по всьому світу суціль.

В додатку до розпалювання боротьби двох українських європейських політичних груп тут на американській землі, серед американських громадян українського роду, вона стає чимсь таким незвичайним та диковинним, що людині важко собі прямо зусувати нерозум такої міжусобиці. Що може американських українців обходити ця боротьба двох таборів українських націоналістів в Європі? Американські українці зв'язані правно зі Злученими Державами з американською країною. Сентиментом вони зв'язані з Україною, однак з Україною як цілістю, з українською землею та з українським народом. Його доля та його страждання їх обходять. Справа України як цілості вони готові попірати в міру своєї змоги та в міру посторонних можливостей. Натомість боротьба двох українських партій це річ байдужа для американських українців, і вони можуть тільки з великою прикритістю приймати до відома, що робиться спроба перекинути цю боротьбу тут, за море. Вона на українській землі чи серед європейської еміграції шкідлива, а серед американських українців вона абсурдна і на неї шкода кожного зломаного шеляга. Вона повинна закінчитися та не викликувати міжусобиць між американськими українцями, яким треба солідарності та єдності думки і для оборони Америки і для оборони справи визволення України.

ники господаруватимуть! Обіма, моєй дружині і мені, у місті й тепер живуть та провадять крамницю з одною сусідською дівчиною. Ще оженю вас з нею. Дівчина гарна, розумна. Побачите їх вся у неділю.

— Ну, а ви що ж робите? — От, так собі, то це, то те у живна. Мені ні Ірині не дуже то дозволяють працювати! — Ростислав пояснив ніяково. — Через місяць пічемо науку, а ми обоє зачислені вже в університет. Батько й матері освічені люди, надзвичайно розумні. Батько два роки Львівського університету закінчив, звільнений за взаємності з Франком і Павликом. (Дальше буде).

Ол. Луговий.

Права застережені.

Дажбожі Внуки

I. НА ЧУЖИНІ МІЖ СВОІМИ

88)

Незнайомий радо пристає. Не сидітиме на стайці незнати чого. Не працюватиме у них, їдуть у сусідів може здібає. Ідучи довідувався: — Шойно цівроку в Канаді, а вже автом керує? На фармерського сина чи зятя ви зосері не виглядаєте! — Не дивуйтеся! — казав Ростислав. — Якою долею моя так склалася. Першого дня по приїзді в Канаду, чи властиво до теперішніх тестів на працю, вже умовився про шлюб з дівчиною, а в три тижні одружився! — Переписувалися, певно?

— Ні, до того не знали навіть про себе, що існуємо на світі! Судилося так! Підійшли до авто. Поглянувши на Ірину — незнайомий не міг відвести від неї очей. — Моя дружина! — Ростислав пояснив. На запитуючий зір Ірини — розповів їй причину, чому взяв хлопця, — подобався, мовляв, може щось знайдемо для нього. Говорив французинною, сподівався, що по англійськи чи німецьки той зрозуміє. — Якийсь розумний, здається, хлопець! Попросимо батька! Ірина погодилася тою ж мовою.

мовою.

— Ви певно з панів? — заважав на те новонайнятий. — Говорите різними мовами, та й обличчя у вас панське. — У цій країні кожний сам собі пан! — Ростислав відповів винимально. — Ви у мовах також, видно, розбираєтесь. — Трохи! — незнайомий потвердив. — Я й забув! Скажіть, як вас зовуть? — Михайло Тридуб... А вас, — вибачте? — Мого тестя — Володимира Старовичем, а нас — сказав своє і дружини ім'я і назвище. — А скажіть правду! По вас бачу, що й ви набули в краю якусь освіту! Кажіть, не соромтесь! — Пізнаю, хто ви, по ваших іменах! Про себе, — як би вам, добродію, сказати? — Тридуб замявся. — Та, нехай! Мене поляки нагнали з сімої класи гімназії. Думав вчитися

тут, але, бачу, не вдається. Не на ті часи попав. Ледви зароблю на прожиток...

— Не потерпайте! Направитесь за часом! — обоє обнадіявали. — Дружок добродушно відсунув в кут, звільнив місце молодикові. Всю дорогу мовчали. В незрозумілій мові не говорили з тактовності. Тридуб міг думати, що його посуджують. В зрозумілій — везли ж хлопця на непевне. Причужено Ірина соромилася тулитися до чоловіка. Прикурив цигаретку, встромила Ростиславі в уста. Простягнула пачку Тридубові з ротиком: — Закуріть! Не нудитиметься сидіти мочки! Той взяв, подякував. Поки приїхали до дому — вже поприїздили з поля. В гаражі, з авто вилазячи, Тридуб дивувався: — У вас з поля так рано

приїждять? У того полячка до десятої напотемки у полі товклися. А починали пів до шостої.

— Такий з нього і фармер! У нас починають в селі, кінчають рідко коли пізніше сього вечері. Дні коротші, а плата більша. Новонайнятий обводив очима численні забудови — не виходив з дива. Притарахкотіли старим авто господарі Залужний. Ростислав потиху розповів про нового робітника. Виглядає розумним, симпатичним, — про освіту не загадав. — Взяли його, може що знайдеться. Жити треба, а йде зима! — А ходіть сюди! — гукнув батько. Тридуб немідо підійшов, побажав доброго вечора. — От що, хлопче! З робітниками обійшовся б. Раз вже ці мої дітваси вас привезли, знайдемо роботу. Плачу по три й пів денно! — говорив

коротко, по господарськи. — Керуєте кінями? — Тридуб потвердив. — Ну, то запишіть його, Ростиславе, на свою листу. Беріть свої речі до хати! Вечеряти час!

Ірина пішла з батьком і Залужним. Ростислав вернувся з новиком до гаражу. Думав — нова людина, може й не відважиться йти сама на вечерю. Ідучи до хати — Тридуб говорив Ростиславі:

— Просто не віряться! Там де я працював, платили два й пів за повних п'ятнадцять годин праці. Бачу, тут справді незвичайні господарі. У нас більше одинадцятих годин не працюють. Хіба що машини необхідно перетягати, часом докінчують довше. Отже, попрацюєте, повну сотку заробите. По молоченні — покажеться. Схотіте — до снігу оратимете, а й в зимі робітників потрібно. Зимою ми всі житимемо в місті, тут робіт-

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ

(Як подають совєтські джерела).

Підсилюють колгоспи. Київ. — Колгоспи Львівщини одержали в цьому році 1 мільйон карбованців на підсилення колгоспних господарств, пів мільйона карбованців на закуп корів та телиць та — 350,000 на електрифікацію.

Працюватимуть і в неділю. Київ. — Комсомольці УССР одержали від свого центрального комітету доручення взяти участь у виповодженні засів та в боротьбі зі шкідливими господарськими шкідливими. Це завдання має бути виконане при допомозі організування недільників (тобто працюючих в день відпочинку-неділю). До праці має бути притягнена й міська молодь.

Київське радіо про УПА й емігрантів. Київ. — В авдіції, призначеній для українців, що живуть закордоном, спікер київського радіа гостро накинувся на „Листа українських повстанців із Карпат до прем'єра Чорчила. Назвавши повстанців „німецькими наймитами“, „бандитами“ тощо, спікер накинувся зчирати на англійців та американців, що толерують цих „фашистів“ у своїх окупаційних зонах. Не поминув він і Чорчила, що його теж зачислив між фашистів та „ворогів миру й демократії“.

Ювілей совєтської прокуратури. Київ. — Совєтська прокуратура відзначала 25-річний ювілей свого існування. З цієї нагоди відбулися в театрі ім. Шевченка в Києві сходи громадянства. Доповідь виголосив головний прокурор УССР, державний радник юстиції другої класи, Руденко. Почесним головою зборів був Стадін. Збори вислали привіти Сталінові, — Хрущову та Кагановичеві.

Багато членів совєтської прокуратури наділено в цей день різними відзначеннями за „закріплення та утвердження соціалістичної законності“.

Серед дальших завдань совєтської прокуратури названо: „Вороб'ю з халтурністю, з усіми ворогами колгоспного ладу, що порушують його яв чи скрито, з проступниками, що обкрадають державні каси, із саботажниками в усіх галузях промислу з випуском недоброякісної продукції, з бюрократизмом, волокитством“ тощо.

Письменники-депутати. Київ. — П'ять членів спілки радянських письменників УССР обрано цього року депутатами до Верховної Ради УССР: Тичину, Бажана, Василевську, Корнійчука та Рильського. Письменники УССР вирішили відзеркалити у своїй творчості теж життя інших народів СССР.

Ванда Василевська пише нову повість „Лісна над водами“. Повість матиме кілька томів, третій том буде присвячений польській еміграції в Казахстані.

Кулі-турна хроніка. Київ. — Луцький театр приготував до постановки п'єсу, що зображає життя та подвиги югославського партизана Бунди-ча, який загинув на Волині в боротьбі з німцями.

— У 15 львівських вищих

СЬОГОДНІШНІЙ ЛЬВІВ

(Надіслане до „Свободи“).

Не так давно швейцарська газета „Журнал де Женев“ помістила три статті якогось поляка Войтовича з Кракова, якому вдалося на весну цього року побувати у Львові. В статтях багато цікавого матеріалу про Львів і його теперішнє совєтське обличчя.

На польсько-совєтському кордоні.

Продіставте сьгодні з Польщі на терен совєтського Союзу не така то легка справа. Зрозуміть я це тоді, — пише В., — коли після довгих „хождень“ по різних урядових польських і совєтських і після одержання дозволу на переїзд кордону у виді аж 16 (!) різних документів — опинився я в прикордонному містечку Медика. (Сьгодні по польській стороні). Ждала мене тут прикра несподіванка. Застав я тут виключно совєтських вояків, а ще більше, коли мене завели до старшини прикордонної станції. Старшина цей дуже довго і докладно студіював усі мої перепустки і інші паперці, дещо запитав, врешті поклав головою і рішуче заявив: „Паперки ваші в найбільшому порядку, але на відтинку Медики не вільно переходити кордону“. Не помогли мої внаслідки і товмачення. Я мусів вертатися до Перемишля і продумати, що даліше діяти.

Перемишль — мертве місто. Колись Перемишль нараховував около 50,000 мешканців. Сьгодні це наче вимерле місто. Здебільша зустріти можна тут тільки урядовців і вояків. Дістати кімнату в готелі — не має ніяких труднощів. Великий готель, у якому я опинився, був майже пустісенький. Та щоб одержати кімнату, треба було виповнити аж 6 (шість!) бланкетів. Я саме був зайнятий виповненням цих бланкетів, коли несподівано почув на собі якийсь зір. Оглянувшись, побачив я старшого пана, який зперто вдихав в мене — не дуже це агент НКВД! — подумав я. Але ні, виявилось, що це мій краян — і я йому розказав про свою пригоду з невідалим переходом кордону.

Кілька годин пізніше я знову зустрів цю людину підчас обіду. Довкруги мене всі столики були заняті росіянами і в цілому ресторані тільки й чути було російську мову. Піс-

лісових дараб. До кінця року має бути сплавлено Дніпром — 100,000 кубометрів дерева. — У Сталінобудується перший в Донбасі маргаритовий завод. — У Мукачеві будується фабрика взуття, що повинна б продукувати 800,000 пар взуття річно. Будова буде закінчена в р. 1948. — У Житомирі почато будову торфобрикетного заводу, що має давати річно — 51,000 тон продукції.

(За „Часом“).

щойно від нього як від очевидця я дізнався усієї правди про Львів і його метаморфозу.

„Виміна“ населення.

З хвилиною, коли сов. війська зайняли Львів (липень 1944) проголошено т. зв. референдум (голосування). Громадянам Львова поставлено до вибору: або польське громадянство, або совєтське. Тих, що вибрали громадянство польське (не більше як 100,000) переселено продовж року на захід — до Польщі, решта 200,000 вирішила прийняти громадянство совєтське, в тому переконанні, що зможе зберегти своє майно і якоесь перетримати оце лихоліття — та сталося інакше. Не бажачи мати будьяких національних меншин у прикордонній смузі, велів негайно видати усім цим полякам сов. паспорт, та дало перевести в стан сов. громадян — і — в лютім 1946 року масово переселили на схід.

Шість ночей тривала акція примусового виселювання поляків зі Львова. На місце 200,000 виселених приїхало 300,000 сов. громадян (здебільшого росіян) з усіх закутків Сов. Союзу. І така „виміна“ населення відбулася на всіх землях прилучених до Росії.

Сьгоднішній Львів.

І оці нові пришельці до Львова постійно прибувають. Під теперішню пору Львів нараховує 800,000 (!) мешканців (тобто майже втричі стільки, що перед війною). Сов. влада старається надати Львову вигляд репрезентативного сов. міста. У Львові відчинено 42 кіна, 6 театрів, у яких виступають самі „кращі“ сов. актори. Має Львів 80 прилюдних бібліотек, а студентів університету є стільки, що планують заснування другого університету. Це майже виключно пришельці з корінної Росії, Далекого Сходу, різних рас, різних національностей.

Дальше автор описує харчевні відносини у Львові, звертаючи увагу на те місто достатньо засоблене найрізнішими харчами і іншими продуктами. А проте найкраще процвітає тут торгівля на чорній біржі (золотом) і на т. зв. паску (незаконна торгівля). Право прожувати в місті мають, найбільш заслужені громадяни СССР, тим то й не легко сюди дістатись. Треба мати спеціальний дозвіл на побут — видаваний центральними сов. властями. Першенство мають найбільш заслужені, воєнні інваліди і т. п. Тим то не один сов. громадянин тільки і мріє про переселення до Львова.

Автор кінчить свій цікавий репортаж розумуванням, в ім'я чого Львів став так „упривілеженим“ містом Сов. Союзу і доходить до висновку, що влада робить це виключно з пропагандивних оглядів, і що прийде час, коли скінчиться оце „благоєдство“ совєтського Львова, як це бачили ми на прикладі теж колись винятково упривілежених українських міст, м. і. Чернівців. (На Буковині у 1939/40 рр.), так, чи

Справа дискримінації знова перед конгресом

Пробою доброї волі американців не тільки проповідувати демократію, але також здійснювати, є їх відношення до законопроектів проти дискримінації зогляду на расу, релігію чи національне походження при найманні на працю. Такий законопроект — про створення постійної федеральної комісії для справедливого призначення на працю — ще раз внесено до конгресу.

Старання не допустити, чи бодай зменшити, федеральним законом цю несправедливу практику почалися тоді, коли ще існував за воєнного часу федеральний комітет справедливої прийнятності на працю. Як відомо, він був створений наказом президента в 1943 році, з „твердою вірою, що демократичний спосіб життя країни можна з успіхом обогатити тільки за допомогою та підтримкою всіх груп, існуючих в її межах“. Комітет, як установа воєнного часу, мав до діла з дискримінацією у закладах воєнного виробництва. Дуже обмежений в засобах після війни, Комітет подав в своїм звіті рік тому, що несправедливе відношення до нігерських, американських - мексиканських та єврейських робітників — включаючи й ветеранів — відновилося з часу як воєнні заклади почали переходити на мирне виробництво. Комітет перестав існувати 30. червня 1946 року.

Тимчасом внесений законопроект про створення сталого федерального Комітету перепали в 78 та 79 конгресі, головню через опозицію представників південних стейтів. Законопроект в сучаснім конгресі — „Айвес - Фултон Бил“ — внесли 1. березня: до сенату — сенатор Айвес (з Нью Йорку), а до палати репрезентатів — конгресмен Фултон (з Пенсильванії). Підтримують його члени обидвох політичних партій, а також багато організацій — релігійних, освітніх, професійних, ветеранських.

Беручи за основу існуючий закон в стейті Нью Йорк, законопроект Айвеса-Фултона заявляє, що право на працю, без огляду на расу, релігію, колір, національне походження є „громадським правом всіх людей в Злучених Державах“. Проте, законопроект не стосується „всіх“. Він бере під свою опіку робітників в тих закладах, які мають до діла з міжтеютовою або заграничною торгівлею та в яких працює 50 або більше осіб. Там забороняє дискримінацію при найманні або звільненні робітників та в умовах праці. Забороняє дискримінацію в робітничих юніях, якщо в юнії є 50 або більше робітників, які працюють в закладах, що під-

лягають 6 закону. Законопроект не торкається стейтових та мійських установ, тільки федеральних. Також не має приміщення до не-прибуткових релігійних, братських, добродійних та освітніх організацій. Для переведення закону в життя має бути створена краєва комісія, призначена президентом і затверджена сенатом. Комісія має переводити докладні дослідження кожної скарги проти працевлаштування за дискримінацію. Накопи комісія визнає, що скарга має підставу, вона буде старатися полагодити справу шляхом переговорів. Для тої цілі може творити стейтові, місцеві та окружні дорадчі, посередничі ради. Накопи в такий спосіб не вдасться полагодити суперечки, комісія може подати справу до федерального суду.

Одним з закидів проти федерального закону в цій ділянці є те, що мовляв стейти самі можуть вирішувати справу дискримінації проти робітників. Проте, хоч відповідні законопроекти були внесені в багатьох стейтах, тільки Нью Йорк, Нью Джерсі, Масачусетс та не-давно Конетикат прийняли закони проти дискримінації. Як казав сенатор Чавез з Нью Мексико — з прихильників законопроектів Айвеса-Фултона — федеральний закон потрібний для того, аби охоронити ті стейти, що мають відповідні закони, від несправедливої конкуренції тих стейтів, що таких законів не мають. Федеральний закон потрібний ще й тому, що чимало великих підприємств та юній мають свої заклади, чи відділи, розкидані по цілій країні. Зрештою, каже сенатор Чавез, федеральні робітники можуть мати охорону тільки від федеральних законів.

Головним аргументом за ухваленням закону є слідуєчий: „Практика дискримінації проти кваліфікованих робітників... є запереченням американського принципу свободи та рівних можливостей, вона розходиться з Конституцією та примушує значну частину нашого народу до низького рівня життя“.

Загальна Рада — ФЛІС.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли зміняєте свою адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відліду. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволочки. Адм. Свободи.

накше — стверджує автор наприкінці — Львів є безсумніву сьгодні тим сов. містом, яке користується найбільшою свободою.

Та чи довго?...

О. Семір.

ГАРЯЧИЙ МАТЕРІЯЛ. Члени відділу американської армії з назвою „Таск Форс Форнас“ випробовують тенки на пустелі в околиці Юма, в Арізоні, під час подолання температури 120 ступнів. Візники на танках посять тяжкі окуляри і прилади для відділення, щоб захоронити себе проти пороху у цій найгарячішій і найбільш переповненій порохом околиці Злучених Держав.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ

ЗГАРМОНІЗУВАВ ДЛЯ ХОРІВ
ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ

Зміст: 1) У полі могила з вітром говорила; 2) Ох, і зійди, зійди ти зіронько та вечірняя; 3) Ой, ти зіронько; 4) Ох, і закотилося та й яснее сонце; 5) Виповів я криниченьку; 6) Ой, на горі калина; 7) Ой Василю, Василю; 8) Ой, гаю мій, гаю; 9) Баршпіль; 10) В кінці греблі шумлять верби. Всі пісні з повним текстом пісень.

Ціна \$1.00.

Замовлення враз з належністю слати до:

“SVOBODA”

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

Написав

Д-р А. Т. КІБЗЕЯ

В цій книжці автор описує в приступний спосіб всілякі недуги, їх прояви та лікування. Вона має 734 сторінок друку, опрацьована в полотно, поділена на 22 розділи.

В цій книжці описані такі недуги: заразливі, з фізичних недомогань, з упіяючих средств, нирок, крові, серця, залоз, жил, костей; недуги жіночі, диточі, шкірні; недуги очей, ух, носа, зубів і недуги венеричні.

Прочитавши цю книжку, можна захоронити себе і родину від всяких недуг. Ціна тільки \$3.00.

Замовляйте, пишучи на таку адресу:

“SVOBODA”

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

Праця для жінок і чоловіків
WANTS ADS
CLASSIFIED DEPARTMENT
BErgen 4-0237 — BRyant 9-0582

ПОТІБНО ЖЕНЩИН

Чемберлейн, праця в день, добра платя, 5 днів в тижні, дуже приєм. роб. умови. Голос до Housekeeper, Hotel Edison, 226 W. 47 St.

Іміграційні та натуралізаційні питання й відповіді

Питання: Я приїхав до Злучених Держав як імігрант чотири роки тому. Вже маю перші папери й звернуся до другим як тільки мине п'ять років мого перебування тут. Але американським тяжко вимовляти моє ім'я. Маю з тим чимало клопоту. В який спосіб можу змінити моє ім'я?

Відповідь: Аплікацію на зміну імені можете подати разом з проханням про натуралізацію. Тоді Натуралізаційний Суд може змінити ім'я під час натуралізації та може видати посвідку про громадянство вже на нове ім'я. Звичайно Суд дозволяє такі зміни як представити задовольняючі пояснення. Коли змінює ім'я, відбувається в часі натуралізації. Суд не вимагає ніякої окремої заплати за це. Звичайно, можете змінити своє ім'я також до, або після натуралізації, але в такому разі маєте заплатити судову оплату. Накопили б ви бажали змінити своє ім'я після натуралізації та дістати посвідку про громадянство на нове ім'я, маєте заплатити п'ять доларів за нову посвідку.

Питання: Мій чоловік дістав громадянство 7. лютого 1943 року. Місяць тому назад я подала прохання про другі папери для себе. Маємо двоє дітей — дівчину 12 літ та хлопця 20. Обоє роджені на Україні. Які їх права щодо громадянства?

Відповідь: Доки ви самі ще не дістали громадянства, обоє ваші діти вважаються чужинцями. Накопили ви станете громадянкою ще доки ваша дочка матиме 18 років, вона дістане громадянство внаслідок натуралізації обох родичів. Але ваш син, будучи старшим ніж 18-літній, має сам старатися за своє громадянство. Якщо він приїхав до Злучених Держав на стало тоді як йому ще не було 16 літ, він може зразу звернутися за другим папером, не вибираючи перших, які тільки матиме 21 років, але прохання має подати до того як матиме 22.

Питання: Коли я працювала в Ю. Ес. О. в Європі, познала з одним молодим хлопцем, з яким листувалася після мого повороту до Злучених Держав. Тепер ми рішили поїхати. Він народився в країні, іміграційна квота якої є дуже мала і виводна. Що можу зробити, аби прискіпити його приїзд?

Відповідь: Якщо маєте можливість поїхати до Європи і одружитися там з ним, він матиме можливість дістати першенство в квоті. Тоді, після одруження, маєте виповнити і подати до Іміграційного та Натуралізаційного Бюро у Філадельфії прохання Ч. 1-133 разом з документами про шлюб та про вашу можливість забезпечити чоловіка, аби він не став тягарем громади. Після затвердження вашого прохання, буде про це повідомлено відповідного американського консула. Тоді ваш чоловік попаде в список тих, що мають першенство для отримання квотної візи. Коли приїде його черга, консул видасть йому візу, наколи він відповідає всім іншим вимогам іміграційного закону.

НОВА ПРОФЕСІЙНА СИЛА

ДЕНТИСТ Д-Р ВОЛОДИМИР СТАСІВ В ГЕМТРЕМК.

Американсько-українська громада в Гемтремі, Міш., дістала ще одну свою професійну силу в особі дентиста д-ра Володимира Стасіва.

Д-р Володимир Стасів народився в Дітроїті, а свої студиї дентистики закінчив в червні 1946, маючи тоді 24 роки.

Д-р Володимир Стасів.

Негайно після того він вступив до Американської Армії, де перебував ще досі в м. Селфідж Філд, Міш.

Д-р Володимир Стасів є сином наших громадян Петра і Кароліни Стасівих, що мають споживчу крамницю в Дітроїті та відомі зі своєї жертвенності на народні цілі. Громадяни Стасів разом зі сином д-ром Володимиром загально відомі українським патріотам, членами Н. С. від 20 років. Батьки радіють, що їх син став першим професіоналістом українського походження в Гемтремі. Батькам складаємо щирі gratulacii, а синові, д-ру Володимирові якнайкращих успіхів.

Йосиф Крупка.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо зазначити листи подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

- 10,775 Головач Катерини з с. Лодинка Дол. (Добромиль) від Павлюх Михайла.
- 10,776 Свирчинська Софії і Катерини з с. Радохонців (Мостиська) від Мельник Анни.
- 10,777 Губар Михайла, Дитканюк Тофона, Коваль Тимофія, Стрельчук Луки з с. Зятківці від Крючко Івана.
- 10,778 Підстепний Грицька, Антона і Михайла з с. Смілої від брата.
- 10,779 Волошин Дмитра, Дебера Миколи з с. Радичів (Мостиська) від Козак Івана.
- 10,780 Стефурак Томи з с. Рознів (Косів) від Стефурак Параски.
- 10,781 Гринюк Василя, Майборода, Чигрин, Калмиків Петра, Зубальович, з Волчанського і Саатівського району від Могилнич Петра.
- 10,782 Сатур Семена з с. Береги Гор. (Сянік) від Личини Марії.
- 10,783 Зубко з с. Дорожів (Дрогобич) від Гарасим Романа.
- 10,784 Біленький, Тесля з с. Ляцьке (Добромиль) від Фартушок Євгена.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НІОАРК, Н. ДЖ.

Не забули скитальців.

Дні 27. липня ц. р. громадяни Стахура, мали день радості з приводу вичащення їх донечки Гелени з Волтером Вигел. Лані Стахура є членкинею Допомогового Комітету, і тому сама пригадала членам, щоби не забути про скитальців. Пан Салабун в своїй промові попросив гостей, щоби зложили на ту ціль.

Збіркою зайнялися А. Соколовська і А. Вінік. Зібрано \$30.25, що їх віддали до З. У. Д. Комітету в Філадельфії.

Жертву зложили: родичі молоді Стахура, молоді Воєда, обоє Шайняк, І. Настюк по \$2; А. Вінік, В. Салабун, М. Соколовський, О. Лисак, Нікліско, Вітковський, М. Оліярчик, А. М. Бурда, Л. Бодна, Г. Магляр, Е. Лиско, А. Топорович, Соколовський, Мілбайр, П. Палівода, Оаклей, Дзевані, Шумнік, Б. Крук, В. Кларк, М. Шрамовит, Гомовський по \$1; Н. Н. 25 ц. — Разом \$30.25.

Анна Настюк, заст. секр.

10,785 Гарбера Теодора і Михайла, Мелісо Стоціцька від Міцян Марії (Гарбера) з с. Мохачів (Новий Санч).

10,786 Кукуруза Юлії з с. Білоголові (Зборів) від Вигера Михайла.

10,787 Назаревич Катерини, Брєвус Григорія з с. Білоголові (Зборів) від Сікора Марії.

10,788 Рекета Теклі (Кусінська), Фусик Розалії (Дорош) з с. Тисмениця (Товмач) від Мандзюк Анни.

10,789 Молоко Іванни від Богач Василя.

10,790 Кобзей Доні з с. Заріча (Богородчан) від Кобзей Івана.

10,791 Сведло Івана з с. Ногатська (Таврія) від Кравців Віктора.

10,792 Фариняк Михайла і Григорія з с. Лімна (Добромиль) від Фариняк Бандиронич.

10,793 Персечний Василя з с. Заруда (Тернопіль) від Писенна Агафії (Коменданчук).

10,794 Стопівський Григорія, Пуріч Петра з с. Тарашани (Чернівці) від Відліський Дмитра.

10,795 Чорнобиль Льва, Ярошик Марії з с. Яричева Нов. (Львів), Зубкевич Катерини (Михалюк) з с. Малі Нагорні (Камінка Струмилі) від Сидора Володимира і Зиновії (Павлюк).

10,796 Воробель Марії з с. Волоча від Карася Володимира, мужа Анни.

10,797 Кобрин Олексі з с. Камінка Лісна (Ператин) від Швець Івана, сина Адама.

10,798 Дорошково Фемки з с. Радохонців (Мінськ) від Дорошково Марії.

10,799 Гасюк Теклі (Лагоцька) від Менявський Василя.

10,800 Наконечний Томка з с. Чижів (Золочів) від Куйтан Теклі.

10,801 Олійник Степана і Марії з с. Устянова (Лісько) від Красевич Антона.

10,802 Домбровський Дмитра з с. Хотимира від Домбровський Василя.

10,803 Приймак Катерини (Сисак) з с. Ляцьке Шлях. (Товмач) від Мельник Михайла.

10,804 Боднарчук Олексі і Катерини з с. Тумашівці (Калуш) від Безрукий Івана.

10,805 Бондаренко Андрія з с. Шестеринці (Київ) від Бондаренко Наталії.

10,806 Іванусь Гната з с. Дзвиняч (Турка) від Згоба Миколи.

10,807 Лесик Романа і Єлисавети, Курцеба Евдокії, Німець Теодора, Мартинів Марії з с. Кальне (Стрий) від Худьови Василя.

10,808 Брика Магдаліни з с. Новошич (Самбір) від Брика Анни.

10,809 Бахурська Катерини (Гемза) з с. Губники (Добромиль), Сосенко Осипа від Сосенко Розалії (Ковальчук).

10,810 Міллен Спідона від д-ра Шляхтиченко Михайла.

10,811 Просить о афідевіт: Харук Ярослава, молода вдова зі Львова, фотографія залучена.

10,812 Добровольський Степана з с. Майдан Горішний (Надвірна) від Добровольська Василя.

10,813 Просить о афідевіт: Дуда Іван, літ 46, по фаху учитель, розуміє і любить господарство, з с. Любачів.

10,814 Просить о афідевіт: Іванюк Осія і Валентина, фотограф з с. Ратна.

10,815 Петришин Михайла з с. Старева (Добромиль), Левницький Михайла від Цепін Степана.

10,816 Лешай Михайла і Олексі з с. Теплиці (Ярослав) від Пекляр Марії (Лешай).

10,817 Горбач Данька з с. Топорів, Касян Марії (Горбач) з с. Топорів (Радехів) від Борзівський Володимира.

10,818 Сенчик Марії, Свид Марії з с. Журавна (Жидачів) від Василичин Михайла.

10,819 Просить о афідевіт: д-р Коваленко Клавдій, ветеринар з с. Любомлі (Волинь).

10,820 Просить о афідевіт: Гадзкевич Володимир, друкарський складач, працював понад 20 літ у друкарні „Просвіти“ у Львові.

10,821 Савчук Миколи з с. Ліски (Коломна) від Рожанська Софії.

10,822 Знак Анастасії і Івана, Наумяк Миколи з Дрогобича від Гишпіль Івана і Юстини.

10,823 Пацкань Івана з с. Устянів (Лісько) від Пацкань Федора.

10,824 Боднарчук Олександра і Катерини (Кузь) з с. Томашівці (Калуш) від Камінський Олексі.

10,825 Качмар Михайла з с. Купневичи (Самбір) від Пишляк Катерини.

10,826 Перожко Ольги з с. Пустомита (Горохів) від Гулюк Петра.

10,827 Ковальчик Миколи з с. Радива (Сянік) від Ковальчик Дмитра.

10,828 Тимків Михайла і Миколи з с. Сівка Войн. (Калуш) від Семків Михайла.

10,829 Івановський Михайла з с. Годянь (Мостиська) від д-ра Смігуровська Софії.

10,830 Дидина Єлисавети з с. Завадіва (Тернопіль) від Коновчинський Володимира.

10,831 Шушкевич Пилипа з с. Дернова (Камінка Струмилі) від Назаркевич Ярослава.

10,832 Винар з с. Тросянець (Добромиль) від Винар Данька.

10,833 Гусак Теклі, Голіят Федя від Голіят Петра.

10,834 Стабінський Льва і Антона, Табака Юліана, Гулин Михайла від Мартинюк-Мельник Бронислави з с. Іванівка (Тернопіль).

10,835 Фалдиста Марти (Березовська) з с. Курники (Збараж) від Трач Петра.

10,836 Хить Івана, Янів Івана від Янів Миколи з с. Стрільбиці (Самбір).

10,837 Вербовацький Дмитра з с. Говилів Вел. (Тернопіль) від Вербовацький Франки від Вербовацький Михайла.

10,838 Гаврилюк Степана з с. Зубрець (Бучач) від Пізар Василя.

10,839 Баранець з с. Проваля (Жовква) від Жук Андрія.

10,840 Зборовський Івана від Зборовський Миколи з с. Нижнів (Товмач).

10,841 Просить о афідевіт: Демкович Сильвестер, літ 22, самітний, студент, сирота, родину вимордували більшовики, з с. Бірча (Перемішль).

10,842 Лончина Льонгіна з Камінки Струмимової від Струкири.

10,843 Копаляк Степана з с. Ростки Малі (Новий Санч) від Копаляк Гната.

10,844 Боднар Івана з с. Підгірня (Теребовля) від Боднар Володимира.

10,845 Гринчишин Юліана від Літинський-Динів Івана з с. Тинів (Дрогобич).

10,846 Турчин Йосифа, Курант Марії і Теклі, Держирука Софії від Турчин Софії (Криштальська) з с. Глубічок Вел. (Тернопіль).

10,847 Просить українську дівчину о афідевіт: Василькевич Зиновій, молодий, самітний, пристійний.

10,848 До рідних і знайомих від Чубатий Тараса з с. Юнашкова (Рогатин).

10,849 Дребота Івана з с. Бітля (Турка) від Гайдук Івана.

10,850 Душара Франі зі Стрия від Комаровська Ангеліни (Душара).

10,851 Репуржинська Софії з с. Молоділів (Товмач) від Перегінець Миколи.

10,852 Гудима Ольги (Ніткевич) зі Сокаля від Кошаковська Петронелі (Карпюк).

10,853 Гавриш Василя, Бендас Марії і Евдокії, Дабло Анни і Марії з с. Березовиця Вел. (Тернопіль) від Тимків Степана.

10,854 Кравецький Степана і

Анни від Баранік Василя з с. Яблониця Рус. (Березів).

10,855 Фовалевич Василя з с. Радошиці (Сянік) від Горца Єви.

10,856 Івасів Анни і Пелагії з с. Горохівці (Перемішль) від Шпак Івана.

10,857 Ярмола Івана з с. Вербиця (Рева Руська) від Палюшок Михайла.

10,858 Сікора Марії і Михайла з с. Корхів (Білгород) від Бурило Івана.

10,859 Фліс Магди з с. Червона Воля (Ярослав) від Цебуляк Анни (Шмунь).

10,860 Пиптик Івана від Борута Онуфрія з с. Шанівці (Турка).

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.
В записках просимо кінчею подати групу і число.

НАЙДУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОТІБНО
СТАРШОГО ЧОЛОВІКА
до чистення коло бари й подвір'я. Платня згідно з умовою; помешкання й харчі. Голоситись:

PETER BERKITA,
10 Riverside Ave., Lyndhurst, N. J.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVE.
NEWARK
and IRVINGTON, N. J.
Essex 3-9090

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дитя з вашого забезпечення. Ми укладемо прекрасні ЦІЛИЙ ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смерті в родині клієнта

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребовий заклад в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4648
— or —
UKRAINIAN POBREMNIK
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Sigelov 3-4763
229 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заклад погребовий до \$150
ціна так низька як
ОБСЛУГА НАКРПАЦІА.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ПРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронним в БРОК, БРОКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577

Та в наступний моменті він вже був зайнятий боротьбою з могутнім і зручним атлетом. Одну схватку за другою вив

конував малпочоловік, одлак усі відбивав його противник. Аж на кінці, в розпучі, Тарзан підняв його високо і вкинув в забарикадовану кімнату.

Коли він обертав тяжким ключем, жінки зібралися докола нього й закликали: „Вбий його! Вбий його!“

Знавши зо стіни турецький закривавлений меч, воювнич передав його Тарзанові й гримнув: „Так, вбий мене, а ні, то ти самий згинеш!“

Знавши зо стіни турецький закривавлений меч, воювнич передав його Тарзанові й гримнув: „Так, вбий мене, а ні, то ти самий згинеш!“

ТАРЗАН, ч. 1656. Дістав наказ забити.